

ПРЕДГОВОР.

Светски Рат изменио је и ствари и прилике у целој Европи. Наша га је држава преживела са огромним жртвама, свесна да је судбоносан за њену будућност. Трагови овога најстрашнијег рата још се осећају, али је у јеку, у целом свету, велики културан рад да се накнади што је изгубљено и да се среди што је промењено. Свако удружење, група и заједница тежи, у племенитој утакмици, да се духовно подигне, на свима странама живота журно се гради и ствара, а сви послови и цела борба за опстанак и прогрес упућени су крајњем родољубивом циљу, да се осигура с рећнија будућност опште заједнице, државе.

И наша јеврејска заједница, у нашој Краљевини, свесна је свога позива и својих општих и посебних дужности, у заједничкој нам кући, у проширеној отаџбини. И она је извршила своју обнову, и осетила значај своје улоге. Јеврејство наше државе, организовано у великом броју локалних културних и верских удружења, састављено из вероисповедних општина, пренуло се да се упозна и приближи, да се стабилизира и духовно уједини у једну целину. Природно је што се на томе пољу наилази на веће и мање тешкоће, јер је наша заједница, у новој држави, састављена од делова који су, пре уједињења, можда највише били изложени разним, сасвим супротним утицајима. Стога је било потребно пребродити многе незгоде, разбити многе предрасуде и прићи, отворено и искрено послу, па да се погоди прави пут и осигура успех. Тај успех, управо први кораци успешнога рада, дошли су већ и њима морамо бити, донекле, задовољни.

Почетак и васпитни пример таквога рада, пуног прегаоштва и пожртвовања, показали су они чланови

јеврејске заједнице, који су, одвајкада, били духовне вође у Јеврејству. То су рабини, свештеници и учитељи у Јеврејству, тумачи божјих речи, носиоци јеврејског духа и свести.

Високи социални и верски положај рабинов остао је свагда на достојној висини, само их материално стање још увек и све више спутава да развију своју духовну делатност и да се више посвете своме високом позиву. Па ипак, крај све материалне беде рабин је остао, углавном, верни чувар светиња, духовни иницијатор јеврејске заједнице, свештеник и учитељ, а нада све прави идеалиста. У данашње, поратно материјалистичко време пољубаних идеала и нагрижених савести, рабини су, у јеврејским заједницама, посветили сву своју снагу и све своје време општим стварима заједнице, ширењу религије и љубави човека према ближњем, враћању лепим традицијама и васпитању етичком и духовном. Тим јачањем традиција у народу и оживљавањем славне прошлости, рабини врше, мирно и нечујно, велики мисионарски задатак, враћајући побожни свет старом поретку пуном врлина. Тако се одвраћају неуки и подводљиви од разорних струја и елемената, подиже се значај ауторитета, буди се родољубље и душа постаје хумана и питома.

Да би што боље и успешније постигли свој задатак, рабини наше Краљевине организовани су у један Савез, који је имао своја два успела и корисна конгреса у Загребу и Београду и на којима је већано и решавано о многобројним важним питањима, која се тичу духовног и верског живота у нашој земљи.

Али би значило не познавати прилике Јеврејства и не схватити позив рабински, кад би се узело, да један јеврејски рабин сматра да је испунио своју дужност, ако је само обичан пастир свога стада, проповедник вере отаца и ако се стара да му заједница живи по верским прописима. Позив је рабинов много тежи и већи. Он је представник вере и зато што је научно обрађује и тумачи, он је сарадник и носилац верске књижевности и јеврејске науке уопште. Историја Јеврејства, за последњих двадесет векова, овековечена је искључиво по

својим духовним странама, према духовним тековинама и датумима, које је забележила у разним епохама. И све те умне творевине и успеси појединих епоха везане су за имена својих посленика и творитеља, за имена мудрих и просвећених рабина, тих твораца и носиоца јеврејске културне историје, или краће јеврејске историје која је, током векова, испуњена само културном борбом и заветном мисијом изабранога народа.

Зато и јесте највиши задатак рабинџ да ради на својој науци, да је шири, популарнише и омили, јер само научним обрађивањем Јеврејства оно је остало вечно савремено и трајно и могло је одолети свима непогодама и олујама.

Изразећи са овим Алманахом, првим књижевно-научним делом, први пут пред целу јеврејску публику наше Краљевине, Савез Рабина приступа томе раду, да буде доследан свога задатка и пружи пример. Скромни у броју чланова, са скромним средствима у почетку рада, Рабини наше државе излазе скромно у јавност. Савез још не може издавати ни недељне ни месечне часописе, па се задовољава са једним повременим Алманахом. Он има, надамо се, да окупи око себе све наше духовне снаге и да, по времену, постапе наша духовна и културна смотра, која ће доносити и забележити све појаве важне по Јеврејство на свима пољима верског, социалног, историског, књижевног и политичког живота.

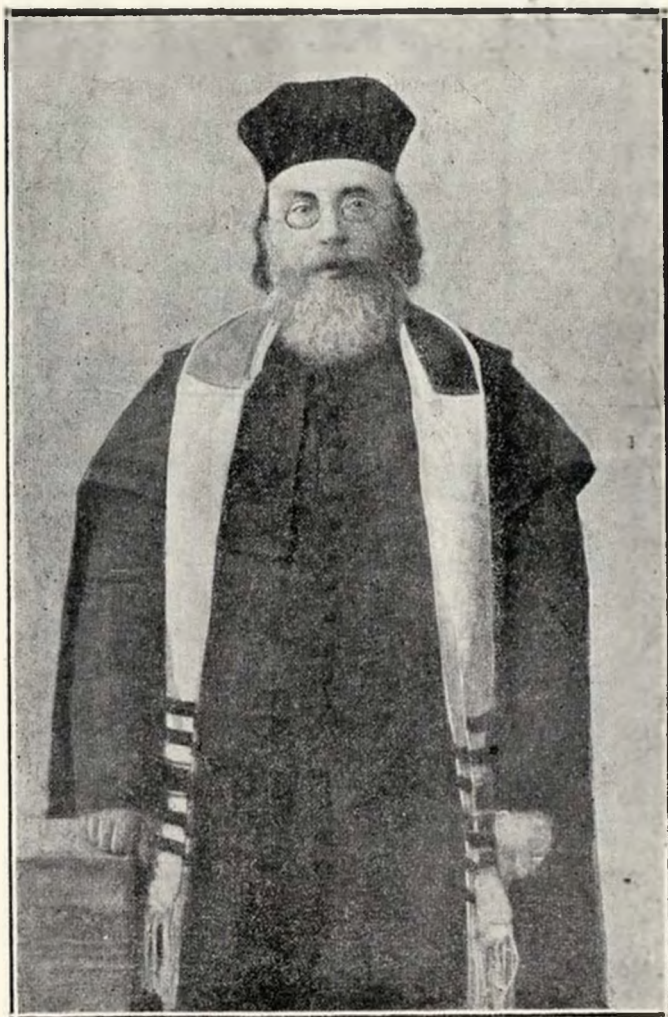
Прва штампана књига Савеза Рабина показује читаоцу наш смер. Прва нам је жеља да све чланове наше заједнице упутимо и поучимо, да уђу у суштину вере, да осете лепоту и значај народних обичаја, да узорним примерима из историје, са поносом и вером у будућност схвате прошлост и снагу јеврејске нације. С друге стране, циљ нам је да допринесемо историском и етнографском проучавању Јевреја, у првом реду Јевреја наше државе.

Зато се ми надамо и моралној и материјалној потпори свих палних сународника, све наше браће и сестара и молимо како јеврејску тако и нејеврејску јавност да нас у нашој племенитој тежњи помогне.

У дубоком уверењу да оваквим радом најбоље служимо Богу и ближњима, побожне душе и срца молимо Свевишњега да наше тежње и планови постану готова дела и срећни успеси.

Београд, 12. Елула (Рахамима) 5685.
2. септембра 1925 г.

Др. И. АЛКАЛАЈ,
Председник Савеза Рабина
Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца.



DR. HOSEA JACOBI, nadrabin u Zagrebu
rodjen 13. teveta 5601. (1841.) umro 27. nisana 5685. (1925.).

Dr. Hosea Jacobi rodio se 13. teveta 5601. (1841.) u Jakobshagenu u Pruskoj kao unuk znamenitog rabi Mosesa Goldberga, kod kojega je kasnije započeo i židovske studijè. Potekavši iz obitelji poznatih talmudista i učenjaka, već je u najranijoj mladosti pokazao ljubav prema židovskoj nauci, te je rabinsko zvanje izabrao životnom svojom zadaćom. Srednje je škole svršio u Berlinu, a promoviran je na čast doktora filozofije u Halle i s disertacijom: «Die Stellung des Weibes im Judentume». Hebrejske je studijè započeo kod svoga djeda Mosesa Goldberga, a zatim ih nastavio na raznim znamenitim ješivama.

Svišivši svoje nauke, dodje kao mlad čovjek god. 1867. u Zagreb, te je uz poznatoga rabina Fassela iz Kaniže posvetio sinagogu u Strossmayerovoj ulici. Na Hošana raba izabran je dr. Jacobi zagrebačkim rabinom, te je 14. januara god. 1868. nastupio svoju rabinsku službu, koju je vršio bez prekida do konca svoga dugotrajna života.

Dolaskom novoga, mladoga rabina, punog poleta, započinje nova era u historiji zagrebačke židovske općine.

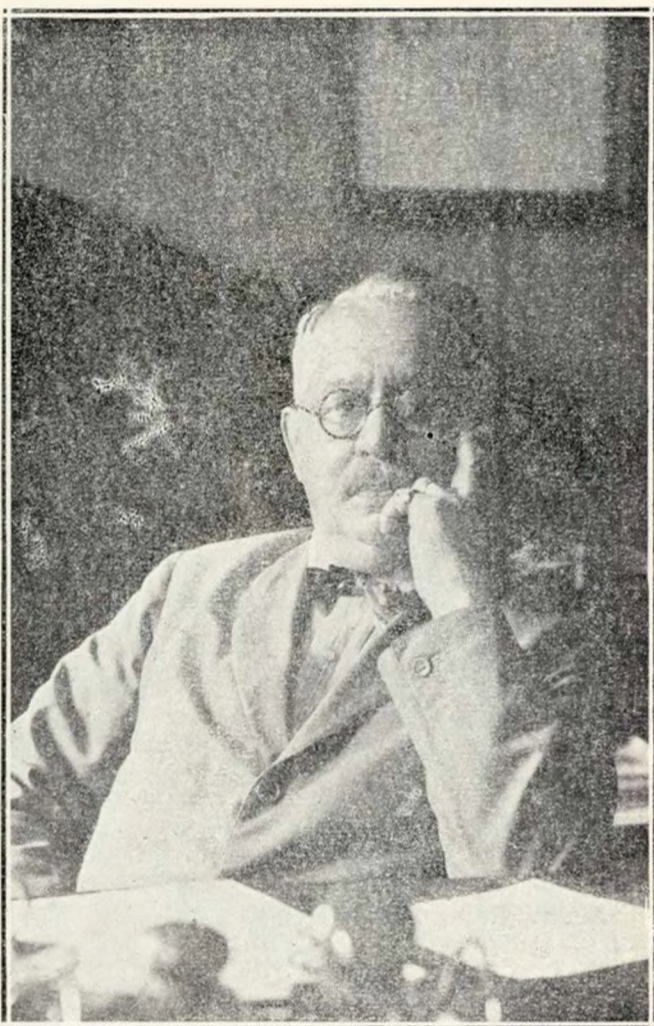
Nema polja, bilo vjerskog, odgojnog, socijalnog ili humanitarnog, na kojem ne bi djelovanje dra Jacobia ostavilo dubokih tragova, a veću je čest njihovu on sam osnovao, saradjivao u njima i doprinio njihovoj izgradnji.

Od dobrotvornih institucija napomenut ćemo samo Gemilut hasadim i Hahnasat kala, čiji je osnivač i najrevniji saradnik bio dr. Jacobi. Njegova je velika zasluga, da je dao poticaj i sklonuo pok. Lavoslava Schwarzua, da osnuje Dom nemoćnika.

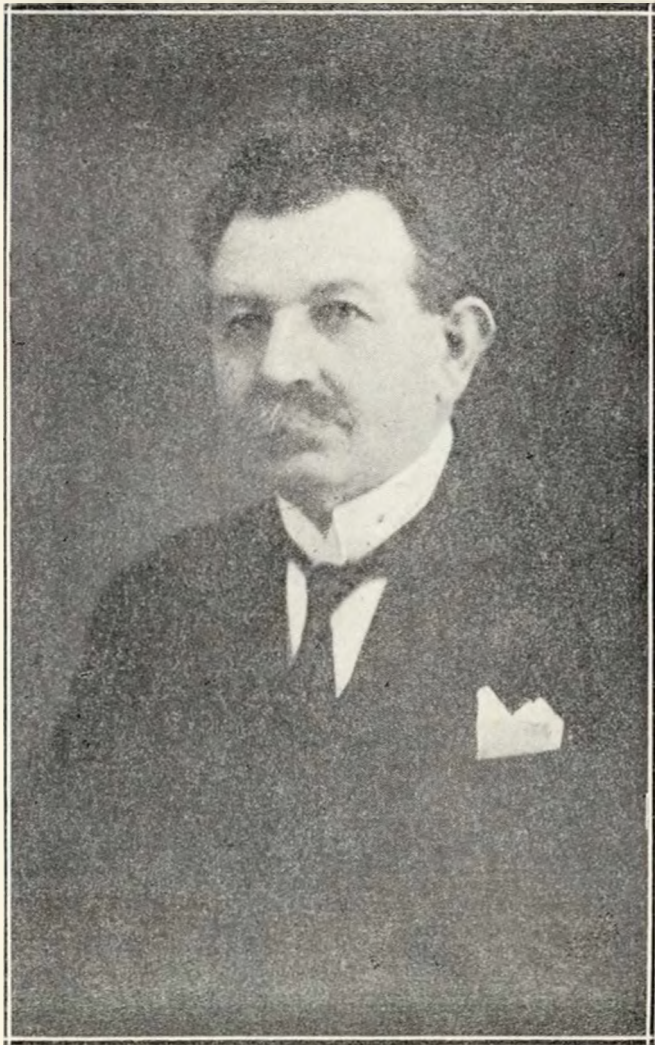
Kao učitelj odgojio je cijele generacije, te je znao da kod svojih učenika pobudi oduševljenje i ljubav prema židovstvu i hebrejskom jeziku.

Osnovao je »Literarne sastanke židovske omladine«, te »Izraelitsko literarno društvo«.

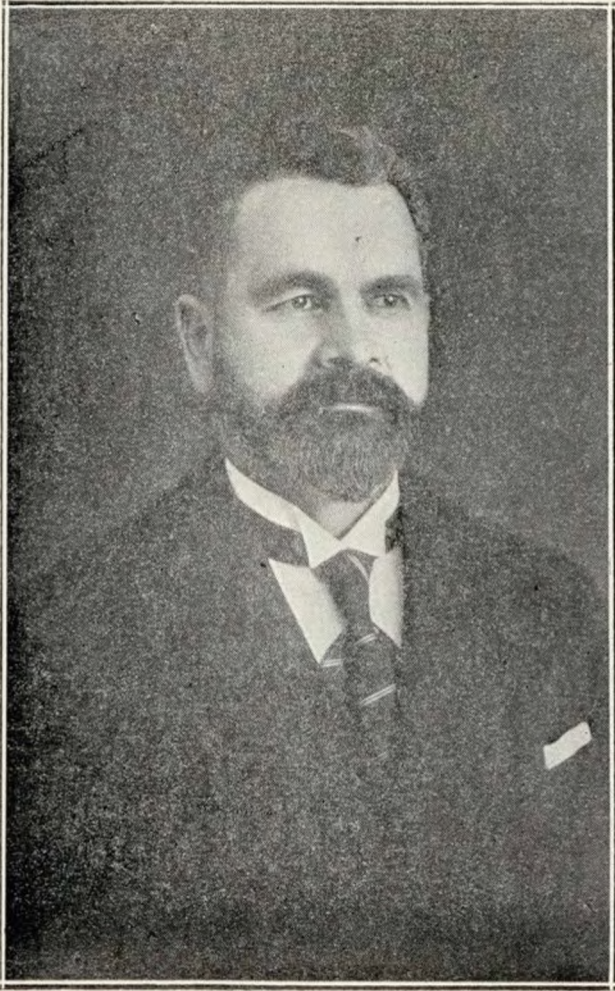
Njegov rad seže i izvan granica njegove općine. Osnovao je rabinski savez u Hrvatskoj i Slavoniji, te mu je bio predsjednikom do poslije rata, kad je osnovan Savez rabina Kraljevine SHS. u kojemu je, nestor svih rabina, izabran začasnim predsjednikom.



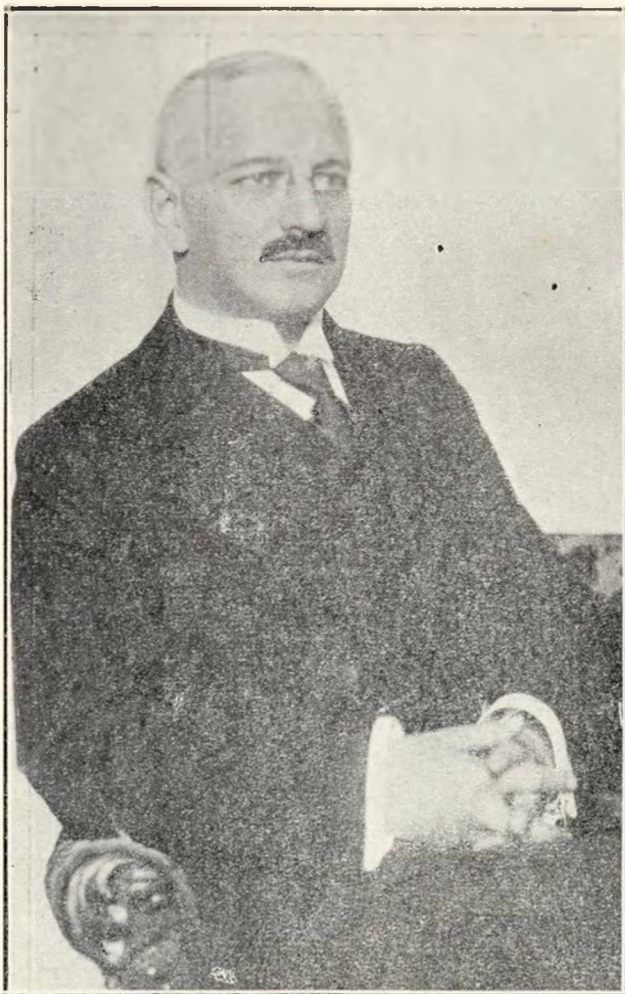
DR. HUGO SPITZER, advokat
predsednik Jevr. Opštine u Osijek, te predsednik Saveza
Jevr. Verosp Opština i počisni predsednik
Saveza Cijonista u Kraljevini S. H. S.



DR. FRIEDRICH POPS, advokat
predsednik Jevr. Opštine Ašk. Obreda u Beogradu
te I. po'predsednik Saveza Jevr. Veroisp. Opština



DR. DAVID ALKALAY, advokat u Beogradu
te predsednik Saveza Cijonista u Kraljevini S. H. S.



DR. HUGO KON, advokat
predsednik Izr. Bog. Općine u Zagrebe, te potpredsednik
Saveza Jevr. Veroisp. Opština



DR. H. E. KAUFMANN, nadrabín u Virovitici
proslavio je na 27. maja 1924 god.
30-godišnji jubilej svog službovanja

